

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát
W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-1226/23-U
Sp. zn. ČŠIU-S-246/23-U

Název	Střední lesnická škola a Střední odborná škola, Šluknov, příspěvková organizace
Sídlo	T. G. Masaryka 580, 407 77 Šluknov
E-mail	info@lesnicka-skola.cz
IČO	47 274 719
Identifikátor	600 010 155
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Bc. Rudolf Sochor
Zřizovatel	Ústecký kraj
Místa inspekční činnosti	T. G. Masaryka 580, Karlova 329, Karlova 564, Mlýnská 224, Sukova 829, Šluknov
Inspekční činnost na místě	6. 11. 2023 – 9. 11. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou a domovem mládeže podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro střední a zájmové vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Střední lesnická škola a Střední odborná škola, Šluknov, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy, domova mládeže a školní jídelny.

Ve školním roce 2023/2024 se ve škole vzdělávají žáci v těchto oborech vzdělání: 41-46-M/01 Lesnictví, 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost, 75-41-M/01 Sociální činnost, 41-56-H/01 Lesní mechanizátor, 41-56-E/01 Lesnické práce, 65-51-E/02 Práce ve stravování a 75-41-E/01 Pečovatelské služby.

K 30. 9. 2023 škola vykázala 430 žáků v 21 třídách v denní formě vzdělávání, z toho 304 žáků v oborech vzdělání zakončených maturitní zkouškou a 126 žáků v oborech vzdělání zakončených závěrečnou zkouškou. Škola vzdělává také 58 žáků ve dvou třídách v dálkové formě vzdělávání v oboru vzdělání Lesnictví. Ve třech domovech mládeže bylo k 30. 9. 2023 ubytováno 135 žáků.

V době inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 40 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami individuálně integrovaných do běžných tříd a šest žáků s odlišným mateřským jazykem. Šest žáků bylo vzděláváno podle individuálního vzdělávacího plánu z jiných závažných důvodů.

Další informace o škole je možné získat na webových stránkách školy www.lesnicka-skola.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Kvalitní řízení školy vychází z koncepce, která reflektuje nabídku oborů vzdělání a vychází z podmínek a potřeb regionu, ve kterém se škola nachází. Při stanovení hlavních cílů ředitel školy zúročil své dlouholeté manažerské a pedagogické zkušenosti. Stanovené priority, kterými jsou především snaha o maximální propojení teoretické a praktické výuky a zajištění materiálních podmínek pro vzdělávání tak, aby odpovídaly současným trendům a požadavkům na trhu práce, se daří s aktivním zapojením všech zaměstnanců, kvalitní spoluprací se sociálními partnery a četnou projektovou činností úspěšně naplňovat. Důležitým nástrojem řídicího procesu je otevřená komunikace, která značnou měrou přispěla mj. k vytvoření příznivé atmosféry ve škole. Účelné delegování kompetencí umožňuje bezproblémové fungování školy. Do plnění stanovených cílů se svojí činností aktivně zapojují také předmětové komise.

Mezi strategické partnery školy patří především firmy, které se školou participují na realizaci odborné praxe žáků. Zástupci školy a sociálních partnerů se pravidelně setkávají a vyhodnocují průběh nejen odborných praxí, ale i zážitkově motivačních aktivit pro žáky. Do činnosti školy a domovů mládeže se zapojují také žáci prostřednictvím žákovských parlamentů (školní a domova mládeže).

Vedení školy se podařilo stabilizovat pedagogický sbor. Velkým přínosem zejména pro odbornou výuku jsou odborníci z praxe, jejichž bohaté zkušenosti a dlouholetá praxe přispívají ke zvyšování její kvality. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je plánováno v souladu s potřebami školy i s plány jejich osobního rozvoje a je zaměřeno na rozvoj odborných kompetencí jednotlivých učitelů. Osvědčují se také vzájemné hospitace pedagogů, které jsou realizovány již řadu let s cílem postupně zvyšovat kvalitu vzdělávání. Z výsledků hospitační činnosti České školní inspekce vyplynulo, že v dalším vzdělávání pedagogů je třeba se zaměřit zejména na oblasti formativního hodnocení, diferenciaci a individualizace výuky, práce s informačními zdroji včetně vedení žáků ke kritickému

myšlení. S ohledem na vysoký počet žáků ubytovaných v domovech mládeže realizuje škola velké množství volnočasových aktivit, na jejichž realizaci se podílí většina pedagogických pracovníků. Zájem o tyto aktivity je ze strany žáků značný.

Služby školního poradenského pracoviště zajišťují výchovná poradkyně, školní metodička prevence a kariérové poradkyně. Od školního roku 2023/2024 posílila poradenský tým školní psycholožka, která pomáhá s vytipováváním žáků ohrožených školním neúspěchem, poskytuje žákům krizové intervence a nabízí odborné konzultace žákům, rodičům i pedagogům.

Škola přistupuje velmi aktivně ke zkvalitňování materiálních podmínek pro vzdělávání, které jsou na nadstandardní úrovni. Pravidelně se daří obnovovat materiální vybavení pro všechny vzdělávací oblasti a reflektovat tak moderní trendy ve vzdělávání. Pro rozvoj odborných kompetencí disponuje škola řadou velmi dobře vybavených odborných učeben a dílen s různým zaměřením. Pedagogové školy také vytvořili kvalitní výukové materiály pro odborné předměty a český jazyk, které žáci využívají ve výuce jako učebnice, pracovní sešit i cvičebnice.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem hospitované teoretické výuky byla vstřícná a přátelská atmosféra s respektujícím přístupem učitelů k žákům. Při plánování a realizaci výuky vycházeli vyučující z cílů stanovených školními vzdělávacími programy. Část sledovaných hodin byla výrazně výkladová, chyběla vhodná aktivizace žáků, minimálně byly rozvíjeny jejich kooperativní dovednosti. Často chyběla diferenciací a individuální podpora, žáci plnili obsahem, typem, rozsahem i náročností shodné úkoly. Někteří učitelé seznamovali žáky většinou jen s tématem či programem vyučovací hodiny, chybělo zapojení žáků do vyhodnocení naplnění vzdělávacího cíle, méně často a na rozdílné úrovni byli žáci vedeni k hodnotícím dovednostem. Didaktická technika byla využita především k prezentování učiva, příp. k posílení názornosti výuky jinými formami (výuková videa, elektronické učebnice, prezentace tématu). Spíše ojediněle byl vytvořen prostor pro posilování kompetencí žáků využívat digitální technologie, účelně pracovat s informačními zdroji a rozvíjet kritické myšlení.

Zdařilá byla vyučovací hodina sociální politiky oboru Sociální činnost, kdy učitelka žáky po celou hodinu aktivně zapojovala do výuky. Vyučovací činnost podpořila kvalitními učebními materiály, které si sama vytvořila. Studijní materiály si vytvářely také učitelky českého jazyka. Rozvoj tvořivosti se úspěšně podařil při hodině českého jazyka, kdy vyučující pro žáky připravila vlastní poutavý příběh s historickou tematikou, který měli žáci dokončit podle své fantazie. Další dílčí úkoly v textu přispěly k rozvíjení jejich čtenářské gramotnosti. Současně bylo působeno na postoje složky osobnosti žáků. Zvolená aktivita zároveň přispěla k rozvoji kooperativních dovedností žáků.

Sledovaná praktická výuka se konala v přírodním terénu (les, školní zahrada). Velmi dobré materiální a technické vybavení odpovídá současným požadavkům na trhu práce a vytváří předpoklady pro úspěšné naplnění odborného profilu absolventa. Odborný výcvik byl veden na profesionální úrovni. Praktické dovednosti jednotlivců byly účelně rozvíjeny. Žáci byli vedeni k samostatnosti, aktivně se do výuky zapojovali, ochotně s vyučujícími spolupracovali a vykonávali zadávané úkoly. Příjemná pracovní atmosféra vhodně podporovala proces učení.

Odborná praxe oboru vzdělání Bezpečnostně právní činnost, která je vykonávána zejména u sociálních partnerů, kteří svou činností odpovídají tomuto zaměření, účelně přispívá k naplňování profilu absolventa a k rozvoji klíčových kompetencí žáků. Škola organizuje od 1. do 3. ročníku pětidenní speciální kurzy, které jsou velmi dobře provázané s klíčovými kompetencemi a efektivně napomáhají naplnění profilu absolventa.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Na začátku školního roku zadávají učitelé v oborech vzdělání zakončených maturitní zkouškou vstupní testy z matematiky, českého a cizího jazyka. Výsledky vyhodnocují vyučující daného předmětu a projednávají jsou za účasti vedení školy v rámci předmětových komisí. Podle výsledků jsou žáci v rámci dělených hodin zařazováni do skupin, jež jsou přístupné. V oborech vzdělání zakončených závěrečnou zkouškou jsou vstupní testy zadávány především z odborných předmětů. V průběhu roku jsou ve všech oborech vzdělání zadávány písemné práce po větších tematických celcích nebo čtvrtletní písemné práce, kterými pedagogové ověřují očekávané výstupy podle školních vzdělávacích programů. Jejich výsledky vyhodnocují a na problémové oblasti se zaměřují ve výuce. Žáky ohrožené školním neúspěchem pedagogové identifikují průběžně nebo na základě čtvrtletního hodnocení. Jako účinné opatření je realizováno individuální nebo skupinové doučování. Účast je evidována a umožňuje tak pedagogům a vedení školy vyhodnocovat jeho efektivitu.

Škola také reagovala na slabé výsledky žáků u jednotné přijímací zkoušky. Pro uchazeče o střední vzdělání zakončené maturitní zkouškou organizuje zdarma třikrát v roce přijímací zkoušky nanečisto spojené s programem pro zákonné zástupce. Na základě zjištěných slabých výsledků z matematiky realizuje škola z tohoto předmětu doučování. V rámci opatření k maturitní zkoušce realizuje škola pro žáky přípravu k této zkoušce nad rámec běžného rozvrhu, rozvíjí jejich hodnotící dovednosti a prostřednictvím souvislého projevu v českém nebo cizím jazyce také jejich komunikační dovednosti.

O efektivitě realizovaných opatření svědčí úspěšnost žáků při ukončování vzdělávání maturitní zkouškou. Ve společné části maturitní zkoušky byla u oboru vzdělání Lesnictví v jarním zkušebním období hrubá neúspěšnost (poměr žáků neúspěšných nebo nekonajících k počtu žáků přihlášených) 26 % (ČR 21 %), u oboru Bezpečnostně právní činnost 25 % (ČR 33 %) a Sociální činnost 0 % (ČR 33 %). Ve všech oborech je procento hrubé neúspěšnosti dáno pouze žáky, kteří maturitní zkoušku v jarním zkušebním období roku 2023 nekonali (všichni, kteří společnou část maturitní zkoušky konali, byli úspěšní). U maturitní zkoušky celkem byla hrubá neúspěšnost školy v oboru Lesnictví srovnatelná s republikovým průměrem v dané skupině oborů (30 %), v oboru Bezpečnostně právní činnost vyšší (škola 50 %, ČR 25 %) a v oboru Sociální činnost nižší (škola 6 %, ČR 25 %). Po podzimním termínu se hrubá neúspěšnost školy v oboru vzdělání Lesnictví snížila u maturitní zkoušky celkem na 13 % a ve společné části na 15 %, v oboru vzdělání Bezpečnostně právní činnost u maturitní zkoušky celkem na 14 % a ve společné části na 4 % a v oboru vzdělání Sociální činnost u maturitní zkoušky celkem na 0 %.

V oborech vzdělání zakončených závěrečnou zkouškou v jarním zkušebním období uspěli všichni žáci, kteří závěrečnou zkoušku konali. Pouze čtyři žáci konali zkoušku v podzimním zkušebním období. Tři žáci neuspěli a budou konat opravnou zkoušku.

Žáci jsou motivováni k účasti v předmětových, odborných a sportovních soutěžích. Úspěchy na regionální úrovni dosahují ve sportovních soutěžích, na republikové i mezinárodní úrovni v odborných soutěžích.

Efektivní spolupráce a profesní erudice všech pracovníků školního poradenského pracoviště se pozitivně promítá do kvality poskytovaných poradenských služeb. Výchovná poradkyně průběžně sleduje vzdělávací výsledky žáků, informuje pedagogy o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami a poskytuje všem metodickou podporu, která je podpořena přehlednými metodickými materiály, které pro pedagogy vytváří. Společně s nimi vyhodnocuje efektivitu poskytované podpory a spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními. Tým poradenských pracovníků se pravidelně schází a společně řeší aktuální problémy žáků při vzdělávání. V případě potřeby je svolávána výchovná komise, která přijímá příslušná opatření a vyhodnocuje jejich účinnost. Vhodně nastavené kariérové poradenství žákům pomáhá při výběru jejich dalšího studia nebo při uplatnění na trhu práce. Kariérové poradkyně aktivně spolupracují s úřadem práce i s profesními organizacemi.

Škola má promyšlený systém primární prevence, který reaguje na aktuální potřeby školy i jednotlivých žáků a je efektivně propojen s oblastí výchovného poradenství. Hlavním cílem preventivního programu je včas podchytit rizikové projevy chování žáků a účinně jim předcházet, podpořit zájmovou činnost a budovat dobrý vztah žáků ke škole. Jeho přirozenou součástí je práce s třídními kolektivy, mapování třídního klimatu i strategie předcházení školní neúspěšnosti. Činnost metodičky prevence je aktuálně zaměřena na prevenci v oblasti záškoláctví, závislostí, projevů šikany, kyberšikany a vedení žáků ke zdravému životnímu stylu. Jakékoliv náznaky problémového chování jsou řešeny bezodkladně, což přispívá k jejich minimalizaci.

K vytváření zdravého školního klimatu třídních kolektivů napomáhají adaptační programy pro žáky prvních ročníků. Kromě aktivit zaměřených na upevňování dobrých prosociálních vztahů ve třídách, jsou žáci také seznamováni se strategiemi efektivního studia. Ve škole jsou organizovány rozmanité školní i mimoškolní akce, kde se žáci učí, jak smysluplně naplňovat volný čas. Práce školního poradenského pracoviště je propojena s činností domovů mládeže. Účastníci jsou například seznamováni s efektivním plánováním studia a s psychohygienu. Nabízené činnosti účinně přispívají k jejich osobnostnímu rozvoji.

Závěry

Vývoj školy

- Výrazně se zlepšily materiální podmínky pro vzdělávání (dvě nové budovy domova mládeže, nová sportovní hala, nová střelnice, venkovní hřiště, zázemí pro praktické vzdělávání – dílny, honitba).
- Zvýšil se počet žáků.
- Byly redukovány obory vzdělání s důrazem na jejich vzájemnou prostupnost.
- Přetrvávající nedostatky jsou v pravidelném využívání aktivizujících metod a forem výuky a v systematickém rozvoji hodnoticích dovedností žáků.

Silné stránky

Střední škola – negymnaziální obory

- Reálně a srozumitelně formulovaná vize ředitele školy, se kterou se identifikují aktéři vzdělávání, významně podporuje sounáležitost žáků se školou, jejich profesní rozvoj, uplatnění na trhu práce i v občanském životě. (1.1)
- Aktivní spolupráce se sociálními partnery směřuje k těsnému propojení výuky s praxí a k následnému uplatnění na trhu práce. (1.5)

- Velmi dobré prosociální vztahy a četná prezentace školy na veřejnosti efektivně přispívají k pozitivnímu klimatu školy, které podporuje učení každého žáka. (2.2)
- Nadstandardní materiální podmínky pro vzdělávání včetně vlastních učebních materiálů účelně přispívají k úspěšnému naplnění profilu absolventa. (2.4)
- Systematická práce školního poradenského pracoviště ve všech součástech školy a účelně nastavený systém primární prevence eliminují výskyt rizikového chování a pozitivně ovlivňují osobnostní rozvoj žáků. (6.2)

Domov mládeže

- Velké množství volnočasových aktivit a účinná podpora školy při přípravě žáků na výuku napomáhají k smysluplnému naplnění jejich volného času a pozitivně ovlivňují vzdělávací výsledky. (6.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

Střední škola – negymnaziální obory

- Pedagogové nepravidelně zařazují v průběhu výuky práci s informačními zdroji, méně jsou využívány metody podporující rozvoj kritického myšlení. (4.2)
- Diferenciace a individualizace vzdělávacího obsahu a zadávaných úkolů jen v malé míře zohledňují kognitivní schopnosti jednotlivých žáků. Žákům není v průběhu výuky poskytována účinná zpětná vazba o jejich dosahovaném vzdělávacím pokroku. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Příklad inspirativní praxe

Kvalitní učební materiály – učebnice, cvičebnice a pracovní sešit, které vytvořili pedagogové školy pro odborné předměty a český jazyk, využívají žáci školy nejen v průběhu výuky, ale i při přípravě na ni.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřit na oblasti formativního hodnocení, diferenciaci a individualizaci výuky, práci s informačními zdroji a vedení žáků ke kritickému myšlení.
- V průběhu výuky pravidelně zařazovat práci s informačními zdroji, vést žáky ke kritickému myšlení.
- Ve výuce systematicky využívat formativní hodnocení žáků.
- Prostřednictvím diferencované výuky a zadáváním úloh různé kognitivní náročnosti zohledňovat vzdělávací potřeby žáků dle jejich individuálních předpokladů.
- Prostřednictvím hospitační činnosti poskytovat pedagogům účinnou zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávacího procesu.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 10 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu

inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny příspěvkové organizace č. j.: 142/2001 (ze dne 11. 1. 2019) včetně Příloh č. 1 a 2
2. Jmenovací list – jmenování ředitelem příspěvkové organizace s účinností od 1. 8. 2013 na dobu šesti let včetně Informace o pokračování na vedoucím pracovním místě ředitele od 1. 8. 2019 (další šestileté období)
3. Výpisy z rejstříku škol a školských zařízení MŠMT (ze dne 6. 11. 2023)
4. Školní řád střední školy vydaný s účinností od 1. 9. 2022
5. Informační systém školy a webové stránky www.lesnicka-skola.cz
6. Třídní knihy, školní rok 2023/2024 (vzorek)
7. Dokumentace domova mládeže, školní rok 2023/2024 (vzorek)
8. Školní vzdělávací programy vyučovaných oborů vzdělání platné ve školním roce 2023/2024
9. Školní vzdělávací program domova mládeže patný ve školním roce 2023-2024
10. Koncepce školy – strategický plán rozvoje 2023-2024
11. Plán kontrolní a hospitační činnosti v hodnoceném období včetně hospitačních záznamů (vzorek)
12. Školní matrika v elektronické podobě vedená k termínu inspekční činnosti (vzorek)
13. Záписy z pedagogických rad a metodických sdružení, školní roky 2022/2023 a 2023/2024 (vzorek)
14. Personální dokumentace pedagogických pracovníků včetně osvědčení z dalšího vzdělávání (vzorek)
15. Dokumentace k výchovnému poradenství a prevenci rizikového chování vedená k datu inspekční činnosti
16. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2022/2023
17. Inspekční zpráva České školní inspekce č. j.: ČŠIU-1730/15-U

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ilona Hronová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Anna Kejřová, školní inspektorka

PhDr. Alena Pilousová, školní inspektorka

Bc. Blanka Zoudunová, kontrolní pracovnice

Mgr. Michal Peterka, odborník v oblasti bezpečnostně právní činnosti

Mgr. Bc. Vít Bureš, odborník v oblasti bezpečnostně právní činnosti

7. 12. 2023